dñs ex ignorantia: ſꝫ vt ex eius reſponſione cõuenientius eũ inſtruat de futura deſtructione ciuitatis. ideo ꝯñter ponit̃ ꝓphete viſio. x Virgã vigilantẽ ego video. Aliqui exponunt. Virgã vigilantẽ .i. vigilantium .ſ. latronũ q̄ vigilãt de nocte qñ alij dormiũt ad faciendũ furta: ⁊ habẽt aliqñ virgaꝫ longã in extremitate cũ vncinũ ferreũ hñteꝫ cuꝫ q̄ extrahũt veſtes vel alias res de domib⁹ ꝑ feneſtras. ⁊ per hoc vt dicũt deſignabat̃ futura ſpoliatio ciuitatis ꝑ chaldeos. Sꝫ iſtud dictũ ꝓceſſit ex ignorantia hebraici ſermõis que ſic habꝫ hic. Baculuꝫ amigdalinũ video. ⁊ dr̃ baculũ ad deſignãdũ ꝑcuſſione ciuitatis futuraꝫ Amigdalinum ad deſignãdum hui⁹ ꝑcuſſionis accelerationem eo ꝙ inter alias arbo͂es amigdalus multũ accelerat̃ emittere flores. ⁊ ideo cum ſubditur. y Bene vidiſti: qꝛ vigilabo ego ⁊c. In hebreo habetur. Quia feſtinabo ego. ⁊ eadem ſentẽtia eſt in litera noſtra cuꝫ dr̃. Virgã vigilantẽ. ⁊ poſtea. Vigilabo ego. ꝑ vigilantiaꝫ eñ intelligit̃ feſtinatio eo mõ loquẽdi quo communiter dr̃ de homine multũ feſtinante ad aliquid obtinẽdũ ꝙ vigilat ſuꝑ illud. ſacra ſcriptura eñ nõ ſemꝑ transfertur de verbo ad verbuꝫ: ſꝫ aliqñ accipiẽdo ſenſum ex ſenſu. z Et factũ eſt. Hic ponitur ſecũda viſio cum dr̃. a Quid tu vides. exponatur vt ſupra. b Ollã ſuccenſam ego video. non eſt intelligendũ ꝙ viderit imaginaria viſione ollã plenam igne ardẽte: vt aliqui imaginant̃: ſed videbat ollam bullienteꝫ: ⁊ hoc mõ cõmuni verbo dr̃ olla ſuccenſa qñ fortiter bullit. vñ in hebreo habetur. Ollaꝫ bulliẽtẽ ego video ⁊ facies eius .i. ebullitiones eius que apparẽt in ſuꝑficie olle bullientis. In hebreo eñ facies ponit̃ in plurali. c A facie aquilonis .i. a parte aquilonis. olla eñ poſita ad ignẽ qñ bullit eius ebullitões incipiũt a parte ignis ⁊ flectũtur ad partẽ oppoſitã. ⁊ ꝑ hoc ſignificabatur ꝙ chaldei ciuitatem incenſuri venirent a parte aquilonis. ⁊ ideo ſequitur exponẽdo dictã viſioneꝫ. d Ab aquilone pãdetur malũ ⁊c. ⁊ patꝫ lr̃a vſqꝫ ibi. e Et ponẽt vnuſquiſqꝫ ſoliũ ſuum .i. tentoriũ ſuum. f In introitu portaruꝫ hieruſalẽ: vt nullus poſſit inde egredi quin capiatur. vel ad lr̃am ſoliũ ſuũ. qꝛ capta ciuitate ſederunt principes in portis i ſolijs ſuis tanqꝫ victores: vt habetur j. xxxj. g Et loquar iudicia mea cum eis. reddẽdo eis penã debitã ꝓ peccatis. Sed querit̃ hic quõ chaldei dicunt̃ veniſſe ab aquilone cum chaldea ſit magis ad orientẽ reſpectu iudee. Ad qđ dicendũ ꝙ nabuch. tũc erat monarcha vt patet Danielis. iiij. et ſic regna aqlonis erãt ſibi ſubiecta. ⁊ pro maiori parte collegit inde exercitũ ad veniendũ contra hieruſalẽ: vt ſic chaldeã dimitteret munitã bellatoribus in ſui abſentia cõtra ꝑicula imminẽtia. ꝙ autẽ ponit̃ duplex viſio ad ſignãdum idẽ .ſ. ciuitatis deſtructionẽ facit ad iudiciũꝫ veritatis: ⁊ vt ſermo dei velocius compleatur: ſm̄ ꝙ expoſuit ioſeph de duplici ſomnio pharaonis famem futurã ſignante: Geñ. xlj. h Tu ergo. Hic conſequenter ponitur ꝓphete confortatio cum dicitur. Tu ergo accinge lumbos tuos ⁊c. i. ſis promptus ⁊ paratus ad exequendum mandatum meũ abijciendo a te timorem humanũ. ꝓpter quod ſubdit̃. i Nec eñ timere te faciã id ẽ permittã: propter qđ ſubditur. k Ego quippe dedi te hodie in ciuitatem munitaꝫ ⁊c. quaſi diceret. ſicut ciuitas munita nõ poteſt capi nec colũna ferrea frangi. nec murus eneus penetrari: ſic non poteris a tuis aduerſarijs ſuperari. cui⁹ cauſa ſubdit̃. l Quia ego tecũ ſum. qui ſuꝫ infinite virtutis. ⁊ ſic poſſum te in omnibus ꝓtegere.

[x] Virgã vigilãtẽ ego video et dixit dñs ad me. [y] Bñ vidiſti: qꝛ vigilabo ego ſuper v̾bo meo vt faciã illud. [z] Et factũ ẽ verbũ dñi ſcd̃o ad me dicẽs. [a] Quid tu vides. Et dixi. [b] Ollã ſuccenſã ego video: ⁊ faciẽ ei⁹ [c] a facie aquilonis. Et dixit dñs ad me. [d] Ab aq̃lõe pãdet̃ malũ ſuꝑ oẽs hitatores terre. Quia ecce ego ꝯuocabo oĩes cognatões regnoꝝ [illegible]ulonis ait dñs: ⁊ v[illegible] ponent vnuſquiſqꝫ ſoliũ ſuũ [f] ĩ introitu portaꝝ hirl̃m: ⁊ ſuꝑ oẽs muros ei⁹ in circuitu: ⁊ ſuꝑ vniuerſas vrbes Iuda. Et [g] loquar iudicia mea cũ eis ſuꝑ oẽꝫ maliciã eoꝝ q̄ dereliq̃runt me ⁊ libauerũt dijs alienis: ⁊ adorauerũt opus manuũ ſuaꝝ. [h] Tu ergo accinge lũbos tuos ⁊ ſurge: ⁊ loq̃re ad eos oĩa que ego p̄cipio tibi. Ne formides a facie eoꝝ: [i] nec eñ timere te faciã vultũ eoꝝ. [k] Ego q̃ppe dedi te hodie in ciuitatem munitã: ⁊ in colũnã ferreã: ⁊ ĩ murũ ereũ ſuꝑ oẽm terrã regib⁹ iuda: ꝑncipib⁹ eius ⁊ ſacerdotib⁹: ⁊ pplo terre: et bellabũt aduerſum te ⁊ nõ ꝑualebunt: [l] quia ego tecuꝫ ſũ ait dominus vt liberẽ te.

In capitulo primo Hieremie vbi dr̃ in poſtilla. Filij helchie qui fuit etiam ꝓpheta.

Additio.

Quod ſit regula apud hebreos ꝙ qñ in ꝑncipio alicuius ꝓphetie exprimitur nomen patris ipſius ꝓphete intelligendũ eſt ꝙ pater fuit ꝓpheta: nulluꝫ habet fundamentũ in ſacra ſcriptura. nec aliqueꝫ hebreorum expoſitorẽ me recolo legiſſe hoc aſſerentem: licet ĩ quodam talmudico libro hoc legatur. tamẽ hoc nõ ẽ ꝓ regula reputandũ: imo ſm̄ Ra. cambi. ⁊ alios auctenticos hebreorum expoſitores Helchias hic nominatus ẽ Helchias ille ſummus ſacerdos qui inuenit libruꝫ leg̃ tempore Joſie: vt habetur .iiij. Regũ. xxij. qui quidẽ helchias non fuit ꝓpha: quod patet ex h̃ ꝙ ipſe cuꝫ alijs de mandato regis iuit ad querendũ verbum domini ab Oldã ꝓphiſſa: vt patet in capitulo ſupradicto.

Replica.

In capitulo primo Hieremie vbi poſtillator helchiã patrẽ Hieremie hic nominatuꝫ dicit fuiſſe ꝓphaꝫ iuxta regulã hebreoꝝ dicentẽ patres ꝓpharum nominatos fuiſſe ꝓphas. ſꝫ Burgeñ. dicit ſe illã regulam non legiſſe nec regulam eſſe: dicit tamen i thalmud reperiri. vnde quia thalmud apud iudeos pro lege reputatur. lex autẽ ⁊ regula coincidunt: igitur Burgeñ. negans illud dictũ fore regulã cõcedit ipſum eſſe regulã ex eo. qꝛ dicit ipſum in thalmud fore contentũ. Aſſumit autẽ Burgeñ. ꝙ Helchias hic nominatus nõ fuit ꝓpha ſꝫ fuit ille ſũmus pontifex. de quo .iiij. Regũ. xxij. dicitur ꝙ inuenit librum legis tẽpore Joſie. ⁊ ad hoc allegat rabi cambi ⁊ alios. Sꝫ videtur ꝙ Burg. ꝑ aſſumptũ illud ꝓbat ꝓpoſitũ: qꝛ ſummi pontificis officiuꝫ fuit ꝓphare. ſi eñ tẽpore xp̄i qñ ſacerdotiũ ⁊ ꝓphetia leg̃ debuit obmuteſcere: ad pontificis officiũ ꝑtinebat ꝓphare: ſicut dicitur Joh. xj. de Caypha: cum eſſet pontifex ꝓphauit: multo amplius tp̄e regũ quãdo ꝓphia fuit in maximo vigore ad pontificis officiũ ꝑtinebat ꝓphetare. ergo quia ſm̄ Burg. helchias nõ fuit ꝓpheta. ⁊ cũ hoc ſm̄ eundeꝫ fuit pontifex. ergo fuit ꝓpha ſaltẽ officio etſi non actu. Et ad h̃ tẽdit argumẽtũ Burg. ꝑ quod nitit̃ oſtẽdere ipm̄ non fuiſſe ꝓpham. quia miſſus eſt a rege ad Oldã ꝓphiſſã ad

ꝯſulendū. Ad hoc aūt cōiter dr̄: ꝙ aliq̄ ſunt ꝓphe actu ꝫ
nō officio: vt Dauid. iob ⁊ ꝗplures alij. Quidā autem
fuerunt ꝓphete vtroq̄ mō ſicut Eſaias. hieremias ⁊c. qui
dā aūt officio ⁊ nō actu: ſicut multi ſūmi pōtifices. ⁊ ſic
Helchias. Et ad ſedandā Burg. ꝯtētionē poteſt dici. ꝙ
non eſt inconueni
ens vnū ꝓphetam
ad aliū accedere et
ab eo inq̄re aliq̄d ſi
bi non reuelatū ⁊
ab eo inſtrui: vt pꝫ
factū in multis lo
cis tp̄e regū. In p̄
libro Regū dicit.
Num Saul inter
ꝓphetas. qui tn̄ cō
ſuluit phitoniſſā.
multo rōnabilius
Helchias exn̄s ꝓ-
pheta potuit con-
ſulere veram ꝓphe-
tiſſam: qꝛ prophe-
te ſpū ꝓphetico nō
ſemꝑ tāgūtur: nec
eſt i eorum poteſta
te vſus luminis ꝓ-
phetalis. q̄a donū ſuꝑnaturale eſt. Sed quicquid ſit de ꝓ
phetia iſtius Helchie nō videtur veriſimile hunc ſūmū
pōtificē fuiſſe patrē Hieremie. quia pater ipſius hic no
minatus dr̄ fuiſſe de ſacerdotibus qui ſunt in anathot:
qui ſm̄ btm̄ Hieronymū fuit viculus ruralis: ⁊ inde ac-
cidit ei Hieremie ruſticitas in eloquio. fuit em̄ anathoti
tes vt inquit idē beatus Hieronymus. nec puto veriſile
ſummū ſacerdotē in tali viculo habitaſſe: ſꝫ in ciuitate re
gia ad reddendū iura in cauſis ꝯplexis. nec videt̄ hone
ſtus modus loquēdi lr̄e bti Hieronymi de pr̄e hieremie
ſi fuiſſet ſūmus pōtifex. nō em̄ honeſte de ſummo pōtifi-
ce dici pōt: ꝙ ſit vnus de ſacerdotibus. ꝑſidēs em̄ cū ſim
plicibus ſacerdotibus nō connumerat̄ honeſte ſicut nō
decet regē populo cōnumerari.

Capitulum. ij.

Et factum eſt. Hic conſequēter deſcribitur dicte
e deſtructionis cauſa. ſ. populi iudaici malicia. ⁊ di
uidit̄ in duas ꝑtes. qꝛ primo Hieremias arguit
populi maliciā. ſecūdo ex hoc patit̄ multiplicē iniuriam
cap. xx. Prima i duas. qꝛ p̄mo arguitur ꝓpl̄i malignitas.
ſcd̄o eius irreꝑabilitas. xiij. capi. Prima adhuc in duas
qꝛ p̄ Hieremias arguit populi tranſgreſſionē. ſecundo
plangit ſibi futurā perſecutionē capi. xi. circa mediū: ibi
Tu autē domine demōſtraſti mihi. Sed iſtud dictum vi
detur repugnare ei qd̄ dictū eſt capitulo precedēti. Nec
em̄ timere te faciā. i. permittā: qꝛ planctus de malo futu
ro videtur procedere ex timore. Ad qd̄ dicendū ꝙ ſicut
dicit phyloſophus. ij. rhetorice. Timor eſt paſſio de ma-
lo futuro de difficili euitabili: nō tn̄ impoſſibili. qꝛ ſi app̄
hēdatur vt impoſſibile euitari: iam ceſſat timor. ⁊ ſucce
dit triſticia que eſt ꝓprie de malo pn̄ti. quia iā apprehēdi-
tur illud malū vt pn̄s. ꝓpter quod iudicati ad mortē cū
illuc ducūtur nō timent ſed triſtātur. ⁊ hoc eſt peius ꝙ̄
timere: Prouer. xvij. Spūs triſtis exiccat oſſa. hieremi-
as autē ꝑ diuinā reuelatōē erat certus de ꝑſecutōne ſibi
futura. ⁊ ideo nō erat in eo timor de hoc. ſed triſticia ⁊ ſic
plangebat. qꝛ apprehendebat illā quaſi iam pn̄tē ꝓpter
euaſionis impoſſibilitatem. Planctus em̄ ꝓprie ē de ma
lo pn̄ti vel preterito ſm̄ rem vel ſm̄ apprehenſionē. Per
dicta patet ſolutio argumenti. Prima adhuc in duas qꝛ
primo arguit̄ populi multiplex flagitium. ſcd̄o excludi-
tur ab eo remediū: ca. v. Prima adhuc i tres. qꝛ p̄mo ar
guitur ppl̄i malicia. ſecundo peccādi inuerecūdia: capi.
ſequēti. tercio peccantiū ꝯtumacia. ca. iiij. Pn̄s autē ca
pitulū in duas partes diuiditur. quia p̄mo premittitur
dei ⁊ populi mutua dilectio. ſcd̄o ipſius populi deprauatio

[a]Et factū ē verbū .ij.
dn̄i ad me dicēs.[b]va
de ⁊ clama i auribꝰ hiɫm dī
cēs.[c]Hec dicit dn̄s.[d]Recor
datꝰ ſū tui[e]miſerans adole
ſcentiā tuā:[f]⁊ charitatē de
ſpōſatōis tue qn̄[g]ſecuta es
me i deſerto[h]i t̄ra q̄ nō ſemi
nat̄.[i]Sāctus iſrɫ dn̄o[k]p̄mi
tie frugū eius[l]Oēs q̄ deuo
rāt eū delinquūt:[m]mala ve
niēt ſuꝑ eos dic̄ dn̄s[n]Audi
te v̄bū dn̄i domꝰ iacob ⁊ oēs
cognationes domꝰ iſrɫ. Hec
dicit dn̄s.[o]Quid iuenerūt
pr̄es v̄ri i me iniquitatꝭ[p]qꝛ
elōgauerūt a me:[q]⁊ ābulaue
runt pꝰ vanitatē:[r]⁊ vani fa
cti ſt̄.[s]Et nō dixerūt:[t]vbi
ē dn̄s q̄ aſcēdē nos fecit de
terra egypti:[v]qui traduxit
nos ꝑ deſertū: ꝑ terrā inha
bitabilē ⁊ inuiā[x]ꝑ terrā ſi
tis[y]⁊ imaginē mortis[z]per

tio: vt grauior appareat ex ꝓcedēti bonitate. ſecunda
ibi. Audite. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ deus magnā dilectō
nē oñdit populo iudaico qn̄ ſic mirabiliter eduxit eū
de egypto ⁊ ſibi ſpāliter deſpōſauit ꝑ datione leg. ſm̄
ꝙ dr̄ pſ. cxlvij. Non fecit taliter omni nati. ⁊ iudi. ſua
non manife. eis
Et ecōuerſo po
pulꝰ magnā di
lectionē oſtēdit
ad deum qn̄ ad
mandatū eiꝰ exi
uit in deſertum
vbi victualia n̄
creſcebāt nec ci
bos ad ſufficiē-
tiā ſibi ꝑparare
poterāt. ⁊ hoc ē
quod dr̄ hic.
b Vade ⁊ cla
ma i auribꝰ hie-
ruſalē. i. habita
torū eius: ita ꝙ
omnes poſſint
audire tam ma
iores ꝙ̄ minores
c Hec dicit do
minus. cuius verbū nō poteſt eſſe falſū. d Recor
datus ſū tui. ſ. o iſrɫ. e Miſerās adoleſcentiā tuā.
i. tempus tui exitus de egypto. f Et charitatem de
ſponſatōis tue. i legis datiōe. g Qn̄ādo ſecuta me
es in deſerto. ad dictū Moyſi ſerui mei. h In t̄ra
que nō ſeminat̄. eo ꝙ ē omnino ſterilis. i Sāctus
iſrɫ dn̄o. q. d. tunc ꝑpl̄s iſrɫ fuit ſanctificatus.
k Primitie frugū eius. q. d. ſicut primitie frugū offe
rebātur dn̄o p̄ frugibus alijs: ſic populꝰ iſrɫ fuit ei ap
plicatus ſpāliter ꝑ ſuſceptionē legis. tunc em̄ dixerūt
Omīa quecunq̄ locutus eſt dn̄s faciemꝰ: Exo. xxiiij.
l Omnes qui deuo. eū delinquūt. ſicut em̄ primitie
nō comedebātur licite niſi a ſacerdotibus ⁊ eorum fa
milijs. ſic populi terrarū v aſtantes populū iudaicum
peccauerunt. quia licet hec punitio procederet a diui
na iuſticia: tamen aduerſarij iudeorū exequebantur
voluntate mala. ideo ſubditur. m Mala veniēt ſu
per eos. ſicut declaratum eſt multipliciter in Eſaia. ⁊
adhuc declarabitur infra.
n Audite. Hic ꝯſequēter deſcribitur ꝑpl̄i deprauatō
⁊ diuidit̄ i duas. qꝛ p̄mo deſcribit̄ eius malicia. ſecun
do remouetur falſa fiducia: ibi. Si laueris te. Prima
adhuc i tres ſm̄ ꝙ malicia ꝑpl̄i ex tribus oñditur. pri-
mo ex eius ingratitudine. ſecundo ex gentiliū ꝯpatio
ne: ibi. propterea. tercio ex flagellorū multitudine. ibi.
Nuncio ſeruus ⁊c. Circa primū dr̄.
o Quid inuenerunt pr̄es veſtri in me iniquitatis. q.
d. nihil. qꝛ nō habet locū in deo.
p Quia elongauerunt a me. quaſi diceret. nō fuit de
fectus ex parte mea ſꝫ ſua. q Et ambulauerūt poſt
vanitatē. i. idola que nullā habent virtutē aut bonita
tem. r Et vani facti ſunt. i. bonitate vacui ſicut ⁊
idola. ꝓpter quod dicitur pſ. cxiij. Similes illis fiant
qui faciunt ea ⁊c. Qꝛ em̄ declinauerunt ad idolatriā
patet Exo. xxxij. in adoratione vituli. et poſtea i libr̄
Judicū. regū ⁊ paralip̄.
s Et nō dixerūt. i. facto nō oſtenderunt.
t Vbi ē dn̄s qui aſcēdere nos fecit ⁊c. qꝛ nō oſtēde-
runt ſe gratos d̄ hoc bn̄ficio. v Qui traduxit nos
ꝑ deſertū. qui erat locus inhabitabilis ⁊ inuius.
x Per terrā ſitis. qꝛ carebat fōtibus ⁊ fluminibus.
y Et imaginē mortis. ꝓpter ſerpētes ⁊ animalia ve
nenoſa ibi exiſtentia: Deut̄. viij.
z Per terrā in qua non ambulauit vir. ſ. antea. ⁊ ſi
aliq̄ ambulauerūt: fuerūt ita pauci ꝙ q̄ſi nihil ſunt re
putandi. ⁊ tn̄ in tota iſta via deus ꝓuidit bonis de vi-
ctu ⁊ veſtitu: ita ꝙ nihil eis defuit ſm̄ ꝙ dr̄ Deutero.